

Ssimpozijum medicinskih sestara i tehničara s međunarodnim učešćem,

Beograd, 21. 4. 2023.

Professionalne kompetencije medicinskih sestara-tehničara u Bosni i Hercegovini

Doc. dr. sc. Ivona Ljevak, dipl. med. sr.
Mr. Dragana Galić, dipl. med. sr.

UVOD

Što su to kompetencije?

- kombinacija vještina, znanja, stavova, vrijednosti, sposobnosti i prosudbe
- služe medicinskim sestara/tehničarima, javnosti i poslodavcu
- smjernice za obavljanje onih aktivnosti koje su predviđene razinom obrazovanja,
- Imaju za cilj:

Pružanje sigurne, učinkovite, te na etičkim načelima zasnovanu zdravstvenu njegu.

Kompetencije uključuju

- znanje, razumijevanje i procjenu,
- vještine: kognitivne, tehničke, psihomotorne i komunikacijske,
- osobne karakteristike,
- stavove i razvijenost međuljudskih odnosa.

• Prema dokumentu EFN i direktive EU 2013/55/EU uključujen je niz od osam kompetencija:

- etika i vrijednosti;
- promocija zdravlja i prevencija;
- usmjeravanje i poučavanje;
- donošenje odluka;
- komunikacija i timski rad;
- istraživanje;
- razvoj i rukovođenje;
- zdravstvena njega.

RAZVIJENJE PROFESIONALNIH KOMPETENCIJA U BiH

„Knjiga profesionalnih kompetencija iz oblasti zdravstvene njegе“

Knjiga profesionalnih kompetencija iz oblasti zdravstvene njegе

- Virginiji Hederson
- Međunarodne smjernice
- Direktive EU
- HR/SI

- **NIVO 1:** Profesionalne kompetencije srednjoškolskog stručnog obrazovanja
- **NIVO 2:** Profesionalne kompetencije visokog stručnog obrazovanja (180/240 ECTS)

OSNOVNE LJUDSKE POTREBE/V.H.

- Disanje i krvotok,
- Unos hrane i tečnosti,
- Eliminacija stolice i urina,
- Pokretljivost i položaj pacijenta,
- Spavanje i odmor,
- Oblačenje i skidanje odjeće,
- Održavanje normalne tjelesne temperature,
- Održavanje osobne higijene,
- Obezbeđivanje sigurnog okruženja,
- Komunikacija u zdravstvenoj njezi,
- Vjerske potrebe,
- Radna terapija i kreativne aktivnosti,
- Razonoda i rekreacija,
- Edukacija pacijenta o očuvanju zdravlja i prevenciji komplikacija bolesti.

- **Dodatne kompetencije**
- Organizacija rada i razvoj profesije
- Aktivnosti upravljanja sustavom kvalitete i sigurnosti
- Prevencija infekcija
- Psihička i fizička priprema pacijenta za medicinsko-tehničke postupke
- Priprema i primjena lijekova
- Dijagnostičko-terapijski postupci
- Sterilizacija
- **Opće kompetencije na području:**
- kulture, etike i vrijednosti
- promocije zdravlja i prevencije bolesti
- donošenja odluka
- komunikacije timskog rada
- istraživanja, razvoja i rukovođenja.

PROFESIONALNE KOMPETENCIJE		PROCES ZDRAVSTVENE NJEGE				Dodatna edukacija	PROFESIONALNE KOMPETENCIJE		PROCES ZDRAVSTVENE NJEGE				Dodatna edukacija
Srednja stručna sprema		Planira	Priprema	Izvodi			Visoka stručna sprema	Planira	Priprema	Izvodi		Evaluira	
				Samostalno	Asistir a					Samostalno	Asistira		
Priprema pacijenta i okoline za defekaciju i uriniranje		x	x	x		x	Prepoznavanje i utvrđivanje potreba, poticanje, pomoć, usmjeravanje i izvođenje zdravstvene njegе pri eliminaciji stolice i urina u svim životnim razdobljima i stanjima bolesti	x	x	x	x	x	
Priprema i održavanje pribora za primjenu klizme			x	x		x	Priprema pacijenta i okoline za defekaciju i uriniranje	x	x	x	x	x	
Primjena klizme za čišćenje			x	x		x	Priprema i održavanje pribora za primjenu klizme	x	x	x	x	x	
Primjena klizme u crijevnu stomu			x	x		x	Primjena klizme za čišćenje	x	x	x	x	x	
Primjena mikroklizme i ljekovite klizme			x	x		x	Primjena mikroklizme i ljekovite klizme	x	x	x	x	x	
Primjena supozitorija za provokaciju stolice			x	x		x	Primjena supozitorija za provokaciju stolice	x	x	x	x	x	
Postavljanje i mijenjanje vrećica kod različitih stoma		x	x	x		x	Postavljanje i mijenjanje različitih stoma	x	x	x	x	x	
Njega crijevnih stoma			x	x		x	Edukacija pacijenta o promjeni i njezi stome	x	x	x	x	x	
Odlaganje korištenih posuda za izlučivanje u namjenski prostor			x	x			Priprema materijala za plasiranje urinarnog katetera	x	x	x	x	x	
Priprema materijala za uvođenje i zamjenu urinarnog katetera			x		x		Plasiranje i zamjena urinarnog katetera kod žena	x	x	x	x	x	
Ispiranje mokraće bešike			x	x		x	Plasiranje i zamjena urinarnog katetera kod muškaraca	x	x	x	x	x	
Odstranjivanje urinarnog katetera			x	x			Ispiranje mokraće bešike	x	x	x	x	x	
Pražnjenje i zamjena urinarnih vrećica			x	x		x	Odstranjivanje urinarnog katetera	x	x	x	x	x	
Postavljanje sabirne urinarne vrećice kod djece			x	x		x	Pražnjenje i zamjena urinarnih vrećica	x	x	x	x	x	
Postavljanje urinarnog kondoma			x	x		x	Postavljanje urinarnog kondoma i edukacija pacijenta o njezi	x	x	x	x	x	
Mjerenje diureze			x	x		x	Edukacija pacijenta sa fekalnom i urinarnom inkontinencijom	x	x	x	x	x	
Uzorkovanje i transport materijala u laboratoriju			x	x		x	Mjerenje diureze	x	x	x	x	x	
Postavljanje i zamjena pelena i uložaka			x	x		x	Uzorkovanje i transport materijala u						
Održavanje higijene urogenitalne regije			x	x		x							

PROFESIONALNE KOMPETENCIJE	PROCES ZDRAVSTVENE NJEGE					Dodatna edukacija	PROFESIONALNE KOMPETENCIJE		PROCES ZDRAVSTVENE NJEGE					Dodatna edukacija		
	Planira	Priprema	Izvodi		Evaluira		Visoka stručna sprema	Planira	Priprema	Izvodi		Evaluira				
			Samostalno	Asistira						Samostalno	Asistira					
Srednja stručna sprema	Planira	Priprema	Izvodi	Evaluira	Dodatna edukacija											
Procjena pokretljivosti			x		x		Prepoznavanje i utvrđivanje potreba, poticanje, pomoć, usmjeravanje i izvođenje zdravstvene njegе pri aktivnostima kretanja i promjene položaja pacijenta u svim životnim razdobljima i stanjima bolesti	x	x	x	x	x	x			
Premještanje i namještanje pacijenta korištenjem pomagala/bez pomagala u odgovarajuće položaje	x	x	x		x		Premještanje i namještanje pacijenta korištenjem pomagala/bez pomagala u odgovarajuće položaje	x	x	x	x	x	x			
Namještanje pomagala za kretanje i promjenu položaja	x	x	x		x		Prepoznavanje i sprečavanje komplikacija dugotrajnog ležanja i evidencija sprovedenog	x	x	x	x	x	x			
Namještanje pacijenta i pomagala za sprječavanje komplikacija dugotrajnog ležanja	x	x	x		x		Transport i pratnja pacijenta u krevetu i kolicima	x	x	x	x	x	x			
Transport i pratnja pacijenta u krevetu i kolicima		x	x		x		Priprema i pratnja pacijenta kod transporta van ustanove	x	x	x	x	x	x			
Namještanje pacijenta u položaj za dijagnostičke i terapijske procedure		x	x		x	x	Postavljanje pacijenta u odgovarajući položaj za izvođenje dijagnostičkih i terapijskih procedura	x	x	x	x	x	x			
Namještanje pacijenta u propisani položaj nakon provedene procedure		x	x		x	x	Namještanje pacijenta u propisani položaj nakon provedene procedure	x	x	x	x	x	x			
Savjetovanje i postavljanje kompresijskih zavoja/čarapa		x	x		x	x	Postavljanje kompresijskih zavoja/čarapa i edukacija	x	x	x	x	x	x			
Priprema i pratnja pacijenta kod transporta van ustanove		x	x		x	x	Provodenje higijenskog održavanja pomagala	x	x	x	x	x	x			
Provodenje higijenskog održavanja pomagala	x	x	x		x	x	Druge profesionalne aktivnosti na području obezbjeđivanja osnovnih ljudskih potreba kretanja, koje su u skladu sa programima specijalnih znanja ili drugog postdiplomskog stručnog usavršavanja, jasno su definisane u programu i imaju definisan način provjeravanja sposobljenosti.	x	x	x	x	x	x			

CILJ I SVRHA DOKUMENTA

- Definiranje/podjela nadležnosti i aktivnosti;
- planiranje kadrova i kadrovske politike;
- opis poslova i prikaz obima;
- sigurnost i kvaliteta;
- sistematizacija;
- organizacija i razvoj rada unutar zdravstvene djelatnosti
- priprema i obnova obrazovnih programa;
- osnova za implementaciju direktive EU;
- donošenje zakonskih i podzakonskih akata.

MISIJA I VIZIJA

- Usmjerenost na pacijenta,
- usavršavanje i edukacija,
- aktivnosti u skladu sa stručnim i profesionalnim zahtjevima,
- ishod pacijenta i sprječavanje štete,

- Pilot sistematizacija
- pilotiranje dokumenta
- revizija

ZAKLJUČAK

- regulirana praksa medicinskih sestara-tehničara
- definirati profesionalne kompetencije
- pravna načela

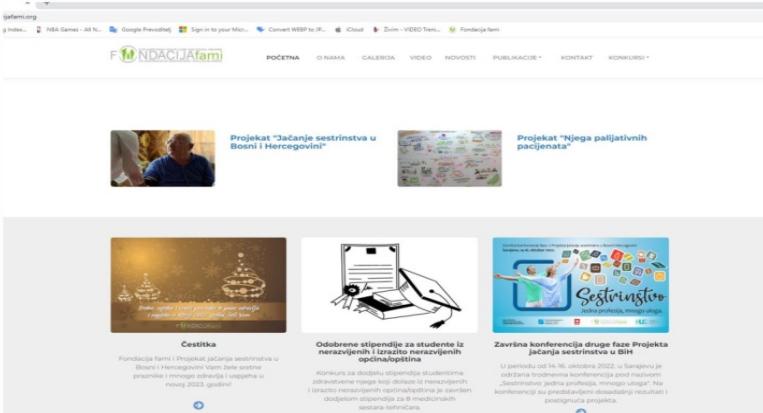
Hvala na pažnji!

Učešće na konferenciji je dijelom podržao Projekat jačanja sestrinstva u Bosni i Hercegovini sredstvima Vlade Švicarske.

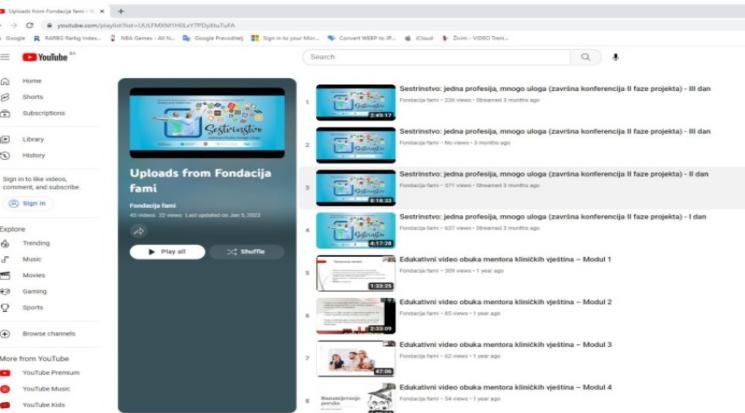
Više o projektu možete saznati na:

www.fondacijafami.org

www.youtube.com/playlist?list=UULFMXM1H0LxY7PDyXtuTuFA

facebook.com/FondacijafamiBiH

